

Odborná praxe a supervize

Portfolio

Pavla Mrázková

**Mediální studia a žurnalistika + Sociální politika, sociální práce
bakalářský prezenční
podzim 2006 – III. semestr**

Zařízení: Domov pro mne o.s.

Záznamník praxe

Pavla Mrázková

Organizace:

Domov pro mne o.s.

Instruktorka a koordinátora praxe:

Lenka Havlenová

1. týden – 4. 10 – 8. 10. 2006

- Kontakt organizací - seznámení s většinou pracovníků o.s.
- Rozhovory a získání předběžných informací o klientech a jejich diagnózách - teorie
- Získání představy o službách u jednotlivých klientů - teorie
- Organizační záležitosti – časový harmonogram

Diagnózy klientů:

Klienti organizace jsou ve většině případů zdravotně postižení a škála jejich diagnóz je poměrně široká. Především jde o klienty s dětskou mozkovou obrnou, různými druhy a stupni svalové dystrofie, ale také roztroušenou sklerózou apod.

Byly mi představeny diagnózy všech klientů sdružení, ale zaměřila jsem se především na poznání diagnóz těch klientů, se kterými jsem přišla alespoň jednou do styku.

Většina mých klientů měla diagnózu *dětská mozková obrna*. DMO postihuje především motorický systém dětí – je to porucha hybnosti a držení těla, ale může být doprovázena dalšími problémy a poruchami – poruchy intelektu, zrakového sluchového a prostorového vnímání. Stupeň postižení, jehož je DMO příčinou, může být různý a je logicky závislý na stupni neurologického poškození, k němuž došlo. Jeho obsah a lokalizace určuje klasifikaci tzv. spasticity - zvýšení svalového tonu, při němž se svaly brání natažení. Charakteristickou známkou DMO je opoždění motorického vývoje dítěte, které se projevuje podle stupně postižení dítěte (čím menší postižení, tím později se na něj zpravidla přijde.) Ke vzniku DMO dochází u dítěte v prenatálním období (může být způsobeno předčasným porodem, prenatální infekcí apod.) Poškození mozku se během života dítěte neprohlubuje, ale ani jinak nemění. Naopak může dojít k pokrokům ve fyziologickém rozvoji dítěte, pokud je mu poskytována správná péče především v oblasti fyzioterapie.

Během své praxe jsme pro klienty s DMO vykonávala především jednoduchou osobní asistenci.

V případě prvního klienta – „Honzík“ - se k DMO připojily problémy se zrakem – nedochází v mozku k propojování zrakových vjemů. V tomto případě šlo o doprovod pětiletého klienta do speciální školky pro zrakově postižené děti. Klient byl umístěn v kočárku a cesta zahrnovala cestu hromadnou dopravou. Objevila se tedy nutnost nejen zvládnout manipulaci s kočárem, ale i nástup výstup do prostředků MHD a to nejen bezbariérových. Dalším důležitým prvkem bylo přizpůsobit se tomu, jak Honzík vnímá svět kolem sebe – je zaměřen především na sluchové vjemy (broukání, zpěv, básničky apod.)

Péče o desetiletou klientku „Evičku“ zahrnuje především koupání. Její omezená hybnost klade velké fyzické nároky na manipulaci s ní – přenášení za pomoci další osoby apod. Důležité bylo zvládat její nálady a časté úzkostné stavy vyvolávané nějakou významnou změnou v jejím okolí, přítomností dalších osob apod.

Další klientkou byla třiapadesátiletá „Marie“, o kterou se stará její matka. V případě Marie se jedná o kombinaci DMO a mentálního postižení. Mám omezené schopnosti komunikace, situace je však usnadněna její matkou, která už se naučila dokonale znát její reakce. V asistenci šlo především o zvedání Marie do kočáru – za pomoci její matky.

Další klientkou je pětatřicetiletá „Alena“, u které je kromě DMO jen mírné mentální postižení. Asistence se v tomto případě zaměřuje na pomoc při integraci a také na pozitivní působení na její psychiku. Vyzvedávali jsme ji v jejím domě, abychom jí po dobu dvou hodin dělaly společnost. Asistence se tak zaměřovala na manipulaci s jejím vozíkem – přecházení silnice, včetně tramvajového kolejiště a vstup přes práh do restaurace, a také pomoc například při pití či jídle, jelikož sama nemůže držet sklenici nebo příbor.

Další diagnózou se kterou jsme přišla do styku u nějakého klienta byla *svalová dystrofie*. Je to skupina dědičných onemocnění, při kterých dochází k progresivní degeneraci různých svalových skupin. Nijak nepostihuje nervový systém, pouze svalovou hmotu. Je mnoho druhů specifických postižení, která spadají do této skupiny. Liší se podle toho, které druhy svalů napadají a také jakým způsobem – zda dochází k úbytku svalového hmoty nebo je jejímu ochabování. Narozdíl od výše zmiňované DMO dochází k neustálému zhoršování onemocnění v průběhu života. Velkou roli v těchto případech hraje především psychika

pacienta. Vliv na rozvoj nemoci má pohyb. U postižených, kteří se ještě mohou pohybovat a je důležitá psychická podpora, která jim pomáhá a motivuje je.

Během praxe jsem se potkávala s klienty - manželským párem (padesát let) „Věrou“ a „Mirkem“. Svalovou dystrofií jsou postiženi oba. Život jim usnadňují různé pomůcky (podavače), přizpůsobení bytu a také různé techniky spadající do osobní asistence. Zajímavé na tomto případě je, jak pozitivní dopad na jejich stav má skutečnost, že jsou v pohybu omezení oba a musí si pomáhat vzájemně mezi sebou. Asistence je zaměřená především na pana „Mirka“, kterému se pomáhá při zvedání se z vozíku do stoje čtyřikrát denně. Ráno se k tomu přidávají další činnosti.

Kromě toho má organizace i klienty s běžným pohybovým postižením upoutané na vozík. V případě klienty „Elišky“ (14 let) se jedná o doprovod při cestě do školy. Opět to zahrnuje nástup a výstup s vozíkem do prostředků MHD.

2. týden - 9. 10. – 15.10. 2006

Nesl se v duchu prvních návštěv u klientů. Návštěvy probíhaly za přítomnost zkušených instruktorek. Ve většině případů jsem jen sledovala, jak služba u klienta probíhá a co je její náplní.

St. 11. 10.

- **„Eliška“**

S instruktorkou Lenkou Havlenovou jsme ji odvezly do školy. Seznámila jsem se s cestou, také jsme se byly podívat ve škole, kam „Eliška“ chodí. Seznámení proběhlo bez problémů, „Eliška“ měla dobrou náladu a byla velmi komunikativní. Bylo vidět že si ráda povídá. Lenka mi ukázala, jak se s vozíkem nastupuje do autobusu – bylo nutné dát předtím znamení řidiči, aby věděl, že se chystáme nastoupit. U výstupu na nás čekal školník ze školy, kam „Eliška“ chodí a který ji pravidelně vyzvedává na zastávce.

- **„Mirek“**

Opět s Lenkou Havlenovou jsme byly u pana „Mirka“. Lenka mi ukázala, jak se panu „Mirkovi“ pomáhá se zvedáním z vozíku – je to velmi specifická technika, při které je nutná maximální obezřetnost a pečlivost. Seznámení s panem „Mirkem“ proběhlo bez problémů.

- **„Marie“**

Seznámila jsem s „Marií“ a její maminkou, kam jsem šla společně s Lenkou Havlenovou. Společně s Lenkou jsme „Marii“ zvedly do kočáru – jedna úchyt pod paží, druhá za nohy, pomohly jí s oblékáním a vyvezly jí na balkón, kde jsme jí pustili rádio. Při seznámení s ní a její maminkou nebyly žádné problémy.

Čt. 12.10.

- **„Honzík“**

Společně s další asistentkou Petrou Bojanovskou jsme vyrazili za „Honzíkem“. Seznámila jsme se i s jeho matkou, která nám ho ráno předala. Daly jsme ho do kočáru, kde je nutné ho připoutat, protože má ve zvyku sebou vrtětět a kývat se ze strany na stranu, a vyrazily s ním na cestu do školky. Trolejbusem a později tramvají jsme dojeli do školky na Pisárkách, kde jsme „Honzíka“ předaly. Tato cesta je komplikovaná tím, že není dostatečná časová rezerva mezi jednotlivými bezbariérovými spoji, takže je těžké je stíhat oba. Naučila jsme se nastupování a vystupování s kočárem do prostředků MHD a to jak obyčejných tak bezbariérových. Petra mi vysvětlila, jak se „Honzík“ uklidňuje. Vnímá pozitivně především zvukové podněty - má rád zpívání a broukání.

- **„Mirek“**

S Petrou Bojanovskou jsme vyrazili opět za panem „Mirkem“. Ranní služby kromě zvedání z vozíku (2-krát) zahrnuje i další činnosti. Petra mi znovu ukázala zvedání z vozíku. Ustlaly jsme postele, uvařily jsme čaj a vyklidily myčku nádobí. Petra mě naučila posazování na toaletu – představovala cvičného klienta a já ji měla posadit na postel, abych si odkázala představit, co mě čeká. Pana Mirka už jsem posazovala sama. Při druhém zvedání už jsem ho také sama zvedala, což mi ale ještě činilo problémy - měla jsme příliš tuhý postoj a ztuhlé paže - a pociťovala jsem z toho

velkou nervozitu. Pan „Mirek“ je ale klient, který umí s asistenty bez obtíží spolupracovat, takže mě profesionálně navigoval. Také jsme pomáhala Petře při převlékání pana „Mirka“.

3. týden - 16. 10. – 22. 10. 2006

Absolvovala jsem první samostatné návštěvy u klientů z minulého týdne a učila se nyní už známé techniky potřebné u jednotlivých klientů.

St. 18.10.

- **„Marie“**

Poprvé jsem byla u „Marie“ sama. Společně s její matkou jsme „Marii“ zvedly na kočár. Zjevně se mi povedlo s klientkou navázat při první návštěvě pozitivní vztah. Chtěla totiž, abych jí oblékla já, a tak jsem jí oblékla svetr a bundu a vyvezla ji na balkón. Její matka chtěla vědět něco o mě, tak jsme si po zbytek služby krátce popovídaly.

- **„Mirek“**

Poprvé jsem absolvovala sama službu u pana „Mirka“. Pomohla jsem mu se zvednout z vozíku, šlo mi to lépe než poprvé, ale stále jsem z toho ještě byla mírně nervózní.

Čt. 19.10.

- **„Honzík“**

Poprvé jsem Honzíka vezla sama. Měl dobrou náladu, sám si broukal a povídali jsme si básničku „Bába leze do bezu“. Při nástupu i výstupu do dopravy se mi lidé sami nabízeli na pomoc. Zjistila jsme že má rád, když se střídají písničky, které se mu broukají.

- **„Mirek“**

První samostatná ranní služba u pana „Mirka“ proběhla bez problémů. Pan „Mirek“ mi radil, co mám dělat. Obě zvedání už proběhla bez problémů. Trochu jsme si povídali, především o škole, zatímco jsme prováděla asistenci a pomoc v domácnosti.

4. týden - 23. 10. – 29. 10. 2006

Kromě běžných služeb, kterých bylo tento týden méně jsem se účastnila veletrhu Hospimedica, kde jsme prezentovaly u stánku sdružení jeho činnost.

St. 25.10.

- **BVV – Hospimedica**

Sešly jsme se s Petrou Bojenovskou a Petrou Stehlíkovou před výstavištěm. Petra Bojenovská nám ukázala stánek a vysvětlila nám, co máme dělat. Předala nám vstupenky, klíče od kasy i identifikační kartičky. Strávily jsme dopoledne u stánku, kde jsme lidem rozdávaly letáky a podávaly informace o sdružení a jeho službách. Kromě této prezentace jsme také prodávaly pohledy keramiku. Pak jsme stánek předaly Jarce Osvaldové a dobrovolnici Elen.

- **„Marie“**

Služba u „Marie“ proběhla bez problémů. Klientka měla dobrou náladu, když jsme ji s její matkou zvedaly, oblékaly a vezly na balkón. Přitom jsem si ještě krátce povídala její maminkou.

Čt. 26.10.

- **BVV – Hospimedica**

S Petrou Stehlíkovou jsme dorazily na výstaviště a nachystaly stánek. Vše proběhlo jako předešlý den. Prezentovaly jsme činnost sdružení a prodávaly pohledy a keramiku. Po 13. h jsme předaly stánek.

5. týden - 30. 10. – 5. 11. 2006

Kromě již známých klientů mi přibyly dvě nové – „Alena“ a „Evička“, s nimiž jsme se opět seznamovala za doprovodu asistentek.

St. 1.11.

- **„Alena“**

S Petrou Stehlíkovou jsme vyrazily za „Alenou“. Seznámila jsem se s ní i jejím manželem, který nám ji předal. Pak jsme vyrazily na kávu do nedaleké kavárny. „Alena“ si objednala kávu. S Petrou jsme jí pomáhaly pít, drželi jsme jí šálek a brčko. „Alena“ měla dobrou náladu a povídala si s námi o různých tématech. Před 16.h jsme vyrazily zpět a dovezly ji domů.

- **„Marie“**

Bezproblémová služba u „Marie“. Klientka sice neměla dobrou náladu, ale všechno šlo jako obvykle.

- **„Evička“**

Poprvé jsem byla na koupání Evičky za doprovodu Jarky Osvaldové. Pomohl jsem s ní Jarce pomohla do vany a potom i z vany. Evička si na mě bez problémů zvykla a byla celou dobu hodná a smála se. Umyly jsem ji a potom jsem ji na posteli natřely krémem, vyčistily jí uši a oblékly ji do pyžama. Přitom jsem si s ní povídali a potom jsem Barunce pověděla pohádku, zatímco seděla na okraji posteli, aby trošku pocvičila držení těla. Potom jsme ji přenesly do kuchyně, kde jsme ji posadily ke stolu.

- **„Mirek“**

Zaskočila jsem za Lenku Havlenovou u pana Mirka. Bohužel se mi zvedání nedařilo a pan Mirek se mi dokonce dvakrát po sobě předklonil. Musela jsem se uklidnit. Nakonec jsme to ale díky jeho trpělivosti zvládli.

Čt. 2.11.

- **„Honzík“**

Vyzvednutí Honzíka cesta do školky proběhly bez problémů. Byl ospalý a klidný. Během cesty jsem o něm skoro nevěděla. Po vystoupení z tramvaje ožil a zpívali jsme si pár písniček, než jsem ho ve školce předala.

- **„Mirek“**

Služba u pana „Mirka“ tentokrát bez problémů. Zvedání už mi zase šlo bez obtíží v obou případech. Pomohla jsem s převlékáním postele a připravila pračku na praní.

6. týden - 6. 11. – 12. 11. 2006

Týden byl oživen participací na veřejné sbírce.

St. 8.11.

- **„Eliška“**

Vyzvedly jsme s Petrou Stehlíkovou Elišku. Pěšky jsme ji dovezly na zastávku autobusu, do kterého jsme ji naložily a vyrazily na cestu do školy. Eliška byla v dobré náladě a upovídaná. U výstupu z autobusu čekal pan školník, který si ji převzal.

- **Veřejná sbírka Avion**

Převzaly jsem setrou Stehlíkovou stanoviště s kasičkami. Petra Bojanovská nám vysvětlila a poradila co a jak a dala nám občerstvení. Jedna z nás vždy zůstala u stanoviště a druhá obcházela v okolním prostoru. Po půlhodinách jsme se střídaly. Nabízely jsme lidem, které jsme potkaly, nákup pohlednic za dobrovolný příspěvek a dávaly jim informační letáky. Poté jsme pomohli Petře Bojanovské přesunout stánek do Hypernovy.

Čt. 9.11.

- **Veřejná sbírka Hypernova**

Převzaly jsme s Petrou Stehlíkovou stánek a nahlásily se u ostrahy. Tentokrát nám instrukce a občerstvení dával Lenka Havlenová. Vše probíhalo v podobném duchu jako v Avionu. Tentokrát bohužel s menším úspěchem. Na konci jsme pomohly uložit stánek a odevzdaly u ostrahy identifikační kartičky.

Pá 10.11.

- **„Mirek“**

Bezproblémová služba u pana „Mirka“. Všechno proběhlo jako obvykle. S panem „Mirkem“ jsme si popovídali, především o fotbale. Před odchodem jsem zašla nakoupit pečivo do blízké pekárny.

- **„Honzík“**

Poprvé jsem vyzvedávala „Honzíka“. Ve školce jsem ho oblékla. Cestou téměř nebyly problémy. Špatná dopravní situace nás zdržela na cestě z Mendlova náměstí a „Honzík“ začal být trochu nervózní, ale nechal se bez problémů uklidnit.

7. týden - 13. 11. – 19. 11. 2006

Služby se týkaly známých klientů. Zalže mi umožnili procvičit a zdokonalit známé dovednosti techniky. Participace při natáčení TV spotu.

St. 15. 11.

- **„Evička“**

Všechno proběhlo bez potíží a jako obvykle. „Evička“ měla dobrou náladu a byla klidná. Při oblékání jsem jí povídala pohádku.

- **„Mirek“**

Při zvedání pana „Mirka“ z vozíku nedošlo k žádným potížím.

Čt. 16. 11.

- **„Honzík“**

Vyzvednutí Honzíka cesta do školky proběhly bez problémů. V tramvaji byl sice trochu neklidný, ale písničky ho uklidnily.

- **„Mirek“**

Služba u pana „Mirka“ tentokrát bez problémů. Zvedání už mi zase šlo bez obtíží v obou případech. Na konci jsem ještě pomáhala při natáčení spotu do Jihomoravského večerníku, který informoval o činnosti sdružení a jeho tíživé finanční situaci.

8. týden – 20. 11. – 26. 11. 2006

Týden sestával ze služeb u známých klientů a obešel se bez problémů.

St. 22. 11.

- **„Alena“**

Vyzvedla jsem Alenu doma a vyrazily jsme společně do nedaleké restaurace na kávu. Pomohl jsem jí s pitím a příjemně jsme si popovídaly a o mnoha různých tématech.

- **„Marie“**

Služba u „Marie“ proběhla bez problémů. Klientka měla dobrou náladu. S její matkou jsme ji zvedly, oblékly a vyvezly na balkón. Přitom jsem si ještě krátce povídaly.

- **„Evička“**

Všechno proběhlo bez potíží a jako obvykle. Jen „Evička“ měla trochu uplakanou náladu a byla neklidná. Při oblékání, když jsem jí povídala pohádku, se zase uklidnila..

- **„Mirek“**

Služba u pana „Mirka“ proběhla bez problémů.

Čt. 23. 11.

- **„Honzík“**

Vyzvednutí Honzíka cesta do školky proběhly bez problémů. Nebyly problémy ani s nástupem a výstupem z MHD díky ochotě spolucestujících.

- **„Mirek“**

Služba u pana „Mirka“ byla téměř bezproblémová. Pomohla jsme s přípravou oběda. Měli jsme menší komplikace při posazování na toaletu, ale všechno jsme nakonec zvládli.

9. týden – 27. 11. – 3. 12. 2006

Absolvovala jsem náročný střeďeční rozpis, kde mi přibýly služby kvůli nemoci jedné kolegyně.

St. 29. 11.

- **„Honzík“**

Vyzvednutí Honzíka cesta do školky proběhly bez problémů. Honzík měl skvělou náladu, povídali jsme si básničky a zpívali písničky.

- **„Mirek“**

Služba u pana „Mirka“ bez problémů. Zvedání už mi nečiní potíže, našla jsem konečně perfektní rytmus.

- **„Honzík“**

S Honzíkem při vyzvedávání nebyl problém. Jen jsme měli potíže při nástupu do bezbariérového trolejbusu, jelikož řidič zastavil v nevhodné vzdálenosti od kraje chodníku, i když jsem mu dala znamení, že chceme nastoupit.

- **„Alena“**

Vyzvedla jsem Alenu doma a vyrazily jsme společně jak je naším zvykem do nedaleké restaurace na kávu. Povedlo se mi ji dostat s vozíkem přes práh restaurace bez cizí pomoci. Manipulace s vozíkem už mi také nečinila problémy.

- **„Mirek“**

Bezproblémové zvedání pana „Mirka.“

- **„Marie“**

Služba u „Marie“ proběhla bez problémů. Pro nemoc klientky, jsme ji zvedla pouze do postel převlékaly.

- **„Evička“**

Všechno proběhlo bez potíží a jako obvykle. Jen „Evička“ měla opět velmi nervózní náladu a byla neklidná a roztěkaná. Uklidnila se až v posteli při oblékání.

- **„Mirek“**

Služba u pana „Mirka“ proběhla bez problémů.

10. týden - 4. 12. – 10. 12 2006

Jeden z posledních týdnů. Většina služeb už probíhá rutinním způsobem.

St. 6.12.

- **„Evička“**

Koupání Evičky tentokrát bylo úplně klidné. Pomáhala mi s ní její maminka, popovídali jsme si o blížících se vánocích.

- **„Mirek“**

Večerní služba u pana Mirka sestávala opět jen ze zvedání z vozíku. Povídali jsme si především o fotbale.

Čt. 7. 12.

- **„Honzík“**

Vyzvedla jsme Honzíka ze školky, kde jsem ho nejdřív oblékla. Když jsme dorazili domů, čekali jsme pár minut na jeho rodiče, kteří si ho přebrali.

- **„Mirek“**

Bezproblémové zvedání pana Mirka.

So. 9. 12.

- **„Mirek“**

První sobotní služba u pana „Mirka“ - odpovídá běžným ranním službám. Pomáhala jsem také s přípravou oběda a s prádlem.

- **„Marie“**

Služba u „Marie“ proběhla bez problémů. Vzhledem k nemoci jsme i tentokrát jen zvedly Marii do postele a převlékly ji do pyžama.

- **„Mirek“**

Zvedání pana Mirka proběhlo bez obtíží.

11. týden – 11. 12. – 17.12. 2006

Poslední týden služby byl především spojen s loučením s klienty. Potěšilo mě, že mě všichni hodnotili pozitivně a ocenili mou práci. Nečekala jsem tak pozitivní hodnocení. Někteří s klientů se pokoušeli mě přesvědčit, abych u této praxe zůstala.

St. 13. 12.

- **„Honzík“**

Vyzvednutí Honzíka cesta do školky proběhly bez problémů. Byl neklidný cestou z tramvaje do školky, ale několik básniček ho uklidnilo.

- **„Mirek“**

Poslední ranní služba u pana Mirka. Rozloučila jsem se s ním i jeho ženou. Pan Mirek si pochvaloval mou práci a snažil se mě přesvědčit, abych pokračovala.

- **„Honzík“**

Naposledy jsme vyzvedávala Honzíka ze školky. Rozloučila jsem se s ním a především s jeho matkou.

- **„Marie“**

Poslední služba u Marie. Rozloučila jsem se s ní i její matkou, která mi poděkovala za pomoc.

- **„Evička“**

Poslední služba u Evičky. Rozloučila jsem se s ní i její maminkou, která také hodnotila mou práci jako dobrou a zodpovědnou.

- **„Mirek“**

Úplně poslední služba u pana „Mirka“ proběhla bez problémů. Rozloučili jsme se.

12. týden – 18. 12. – 24. 12.

✚ Út. 19.12.

Schůzka s instruktorkou a koordinátorkou praxí Lenkou Havlenou. Uzavření praxe. Odevzdání výkazů a klíčů od klientů. Rozloučení s organizací a zhodnocení.

Celkové hodnocení:

Praxi hodnotím jako velmi pozitivní zkušenost, která mi ukázala opravdové hranice a velikosti bariér, které se vyskytují v každodenním životě těchto klientů.

Kromě toho jsme poznala své vlastní hranice a schopnosti a zjistila, že tato práce by pro mě asi nebyla nejlepší volbou. Nedokázala jsme se ubránit příliš hlubokému vztahu s klienty a bylo velmi obtížné udržet opravdu profesionální odstup. A také jsem měla potíže najít hranici mezi zúčastněným zájmem o klientovy problémy a životní situaci a profesionálním odstupem a objektivním hodnocením jeho situace.